

29 decembrie 2013

246 nr. 355

Raport
asupra proiectului de lege pentru modificarea
și completarea unor acte legislative

(nr. 425 din 29.10.2013, lectura II)

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat pentru lectura a doua, proiectul de lege nr. 425 din 29.10.2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, inițiativă legislativă a Guvernului și comunică următoarele.

Obiectivul de bază a reglementărilor din proiect este ajustarea unor acte legislative la Convenția ONU împotriva corupției (ratificată prin Legea nr. 158 din 06.07.2007), care prevede promovarea și consolidarea măsurilor pentru sporirea eficacității și a eficienței prevenirii și combaterii corupției, obiective formulate și de Strategia de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016 și Strategia Națională Anticorupție pentru anii 2011-2015.

În acest context, proiectul de lege menționat propune modificări și completări la un șir de acte legislative precum: Codul penal, Codul de procedură penală, Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544/1995, Legea cu privire la Procuratură nr. 294/2008, Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr. 947/1996, Legea privind aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf) nr. 269/2008 și Legea privind activitatea specială de investigații nr. 59/2012.

Reglementările din proiect sunt orientate spre responsabilizarea atât a exponenților sistemului judecătoresc, cât și a altor actori ai sectorului justiției prin:

- Interzicerea judecătorilor de a comunica cu participanții la proces sau cu alte persoane, dacă o astfel de comunicare este legată de dosarul aflat în procedura judecătorească;

- Stabilirea obligativității testării la poligraf pentru candidații la funcția de judecător și procuror;
- Modificarea art. 64 „Amenda” din Codul penal privind majorarea plafonului amenzii în cazul infracțiunilor săvârșite din interes material;
- Includerea în Codul penal a unei norme noi care va reglementa „Confiscarea extinsă” (art. 106¹);
- Introducerea unei noi componente de infracțiune „Îmbogățirea ilicită” (art. 330²).

La examinarea proiectului de lege pentru lectura a doua, Comisia juridică, cu participarea nemijlocită a autorului a examinat obiecțiile și propunerile prezentate în avizele comisiilor permanente și avizul Direcției juridice generale a Secretariatului Parlamentului, precum și amendamentele expuse de deputați la examinarea proiectului de lege în prima lectură.

La prezentul proiect au prezentat avize, de asemenea, Procuratura Generală și Curtea Supremă de Justiție care și-au exprimat susținerea pentru implementarea acestui proiect, prezentând totuși unele propuneri de îmbunătățire a proiectului.

În procesul dezbaterilor membrii Comisiei juridice au considerat necesar de revizuit formularea articolelor din proiect ce se referă la instituția confiscării extinse și îmbogățirii ilicite. Drept urmare, la revizuirea alineatului 1 de la art. 330² din proiect, ce se referă la „Îmbogățirea ilicită” s-a propus următoarea formulă:

„Deținerea de către o persoană cu funcție de răspundere sau persoană publică, personal sau prin intermediul unor terți, a bunurilor în cazul în care valoarea acestora depășește substanțial mijloacele dobândite și s-a constatat că acestea nu aveau cum să fie obținute în mod licit, fapt constatat în baza probelor.”

În rezultatul dezbaterilor, membrii Comisiei juridice cu majoritatea voturilor au decis să propună Parlamentului examinarea și adoptarea proiectului de lege nr. 425 în lectura a doua.

Raisa APOLSCHII
Președintele Comisiei

**Sinteza obiecțiilor, propunerilor și amendamentelor
la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(nr. 425 din 29.10. 2013, lectura II)**

proiect

	Reglementări din proiectul de lege nr. 425	Propuneri, obiecții la prevederile din proiect	Decizia Comisiei
1	2	3	4
1.	<p>Art. 1. – Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15 17, art. 63), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p> <p>2. Articolul 8 se completează cu un alineat, (3¹), cu următorul cuprins: „(3¹) Este interzisă comunicarea judecătorilor cu participanții la proces sau cu alte persoane, inclusiv persoane cu funcții de demnitate publică, dacă o astfel de comunicare este legată de dosarul aflat în procedura judecătorească și are loc în alt mod decât cel prevăzut de regulile de procedură. Comunicarea este interzisă din momentul înregistrării dosarului în instanța de judecată și pînă la emiterea hotărîrii irevocabile privind dosarul. Orice comunicări în afara ședințelor de judecată se fac în scris și se anexează în mod obligatoriu la dosar.”.</p>	<p>Direcția juridică: ”.. cu referire la ”<i>interzicerea comunicării judecătorilor cu participanții la proces și alte persoane...</i>”, atenționăm că, caracterul general al redacției va permite interpretarea ambiguă a acestei prevederi și pot apărea abuzuri din partea unor participanți la proces. Obiecția se referă și la art. 15 alin. (2) din proiect.”</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Sintagma respectivă urmează a fi abordată în complex cu <u>obiectul comunicării</u> respective care este dezvoltat în continuare: <i>dacă o astfel de comunicare este legată de dosarul aflat în procedura judecătorească și are loc în alt mod decât cel prevăzut de regulile de procedură.</i></p>
2.	<p>3. La articolul 9, alineatul (7) va avea următorul cuprins: „(7) La momentul depunerii setului de acte, solicitantul este informat despre inițierea verificării conform Legii nr. 271-XVI din 18 decembrie 2008 privind verificarea titularilor și a candidaților la funcții publice și despre obligația trecerii obligatorii a testării la poligraf conform Legii nr. 269 din 12 decembrie 2008 privind aplicarea testării la</p>	<p>Comisia drepturile omului și relații interetnice:</p> <p>De precizat, în ultima propoziție, <i>dacă este obligatorie semnarea declarației.</i></p> <p>Totodată, să se reglementeze <i>cazul de refuz</i> de a semna declarația și de a da în scris acordul, consecințele refuzului.</p>	<p>Se acceptă</p> <p>La punctul 3 din proiect se propune: de substituit sintagma „va semna” cu sintagma „este obligat să semneze”, iar sintagma „va prezenta” cu sintagma „ să prezinte”.</p> <p>Nu se acceptă</p> <p>Prevederile respective se regăsesc în Legea 269 și Legea 271</p>

	<p>detectorul comportamentului simulat (poligraf). Solicitantul va semna declarația de verificare și va prezenta acordul scris privind trecerea testării la poligraf.”.</p>		
3.	<p>4. Articolul 15: alineatul (1) se completează cu o nouă literă, f¹), cu următorul cuprins: „f¹) să declare actele de corupție, faptele de comportament corupțional și actele conexe actelor de corupție, care i-au devenit cunoscute în exercitarea atribuțiilor de serviciu;”; alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) În cazul în care a fost admisă comunicarea sau tentativa de comunicare interzisă dintre un judecător cu un participant la proces sau alte persoane, inclusiv persoane cu funcții de demnitate publică, în circumstanțele prevăzute de art. 8 alin. (3¹), judecătorul este obligat să informeze Consiliul Superior al Magistraturii în aceeași zi despre producerea acestui fapt, în formă scrisă.”.</p>	<p>Direcția juridică:</p> <p>La pct. 4 ce modifică art. 15 alin. (2), considerăm necesar a clarifica dacă, judecătorul direct va informa Consiliul Superior al Magistraturii sau o va face prin intermediul președintelui instanței judecătorești.</p> <p>Atenționăm că, art. 22 și art. 23 din Legea nr. 544/1995 vor necesita o revizuire totală, în cazul adoptării proiectului nr. 423 din 29.10.2013.</p>	<p>Este vorba de adresarea directă a judecătorului către CSM, or, comunicarea se poate produce chiar și cu președintele instanței.</p> <p>Art. 22 și 23 din Legea 544 vor fi abrogate ulterior, după adoptarea proiectelor de legi (423, 425).</p>
4.	<p>Art. III. – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985-XV din 18 aprilie 2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72–74, art. 195), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează: 2. Articolul 64: la alineatul (5), sintagma „în limitele termenelor prevăzute la art. 70” se substituie cu sintagma „în limitele termenelor pedepsei maximale, prevăzute de articolul respectiv al Părții speciale a prezentului cod”.</p>	<p>Direcția juridică:</p> <p>La art. 64 alin. (5) sugerăm excluderea cuvântului ”maximale”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Prevederea respectivă este anume raportată la plafonul maxim al pedepsei stabilite pentru fiecare infracțiune în parte.</p>

5. 4. Se completează cu un nou articol, 106¹, cu următorul cuprins:

„Articolul 106¹. Confiscarea extinsă

(1) Sînt supuse confiscării și alte bunuri decît cele menționate la art. 106, în cazul în care persoana este condamnată pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de articolele 158, 164, 165, 185¹, 185², 189, 190, 191, 196, 199, 206, 208¹, 208², 214, 214¹, 217¹-217⁴, 218, 219, 220, 236- 246², 248-256, 260³, 260⁴, 279, 280, 283, 284, 290, 292, 302, 311 alin. (2), 312 alin. (2) lit. b), 324-329, 330², 332-335¹, 352¹, 359-361, 362¹ și dacă fapta a fost comisă din interes material.

(2) Confiscarea extinsă se dispune dacă sînt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:

a) valoarea bunurilor dobîndite de persoana condamnată, într-o perioadă de 5 ani înainte și după săvîrșirea infracțiunii, pînă la data emiterii sentinței, depășește în mod substanțial veniturile dobîndite licit de aceasta;

b) instanța judecătorească are convingerea, în baza probelor prezentate în dosar, că bunurile respective provin din activități infracționale de natura celor prevăzute la alin. (1).

(3) La aplicarea prevederilor alin. (2) se va lua în considerare și valoarea bunurilor transferate de către persoana condamnată sau de un terț unui membru de familie, persoanelor cu care persoana condamnată a stabilit relații asemănătoare acelorora dintre soți ori dintre părinți și copii, în cazul în care conviețuiesc cu acesta, persoanelor juridice asupra cărora persoana condamnată deține controlul fie altor persoane care știau sau trebuiau să știe despre dobîndirea ilicită a bunurilor.

(4) La stabilirea diferenței dintre veniturile licite și valoarea bunurilor dobîndite se vor avea în

Centrul Național Anticorupție:

Art. III pct 4 la alin. (2) lit. a) de la art. 106¹ este prevăzută drept condiție pentru dispunerea confiscării speciale faptul ca valoarea bunurilor dobîndite de persoana condamnată să depășească „**în mod substanțial**” veniturile dobîndite licit de aceasta. Termenul de „**mod substanțial**” folosit de autor este unul ambiguu, susceptibil de interpretare discreționară. Această prevedere va permite instanței, la stabilirea existenței condițiilor pentru aplicarea confiscării speciale să aprecieze în mod discreționar dacă valoarea bunurilor dobîndite de persoana condamnată depășește în mod substanțial veniturile dobîndite licit.

Recomandarea: Pentru a exclude caracterul discreționar al acestei prevederi, recomandăm autorului să specifice în ce condiții depășirea veniturilor dobîndite licit va fi considerată una substanțială.

Ministerul Justiției:

Se propune excluderea sintagmei de la alin. (3): „*persoanelor cu care persoana condamnată a stabilit relații asemănătoare acelorora dintre soți ori dintre părinți și copii, în cazul în care conviețuiesc cu acesta*”, or, ea este acoperită de noțiunea membru de familie prevăzută la art. 133/1 din Codul penal și anume:

Prin membru de familie se înțelege:

a) în condiția conlocuirii: persoanele aflate în relații de căsătorie, de concubinaj, persoanele divorțate, persoanele aflate în relații de tutelă și curatelă, rudele lor pe linie dreaptă sau colaterală, soții rudelor;

Stabilirea criteriului „*în mod substanțial*”, revine instanței de judecată, care de fiecare dată, pentru circumstanțe concrete va cerceta și va constata depășirea „substanțială” a veniturilor în raport cu bunurile dobîndite. A se vedea în acest sens și alin. (4) pentru art.106/1 din proiect potrivit căruia la stabilirea diferenței dintre veniturile licite și valoarea bunurilor dobîndite, instanța de judecată va avea în vedere valoarea bunurilor la data dobîndirii lor și cheltuielile făcute de persoana condamnată, precum și de membrii de familie ai acesteia.

Se acceptă.

vedere valoarea bunurilor la data dobândirii lor și cheltuielile făcute de persoana condamnată, inclusiv persoanele prevăzute la alin. (3).

(5) Dacă bunurile supuse confiscării nu se găsesc sau au fost amestecate cu bunurile dobândite licit, în locul lor se confiscă bani și bunuri care acoperă valoarea acestora.

(6) Se confiscă, de asemenea, bunurile și banii obținuți din exploatarea sau folosirea bunurilor supuse confiscării, inclusiv bunurile în care au fost transformate sau convertite bunurile provenite din activitățile infracționale, precum și veniturile sau foloasele obținute din aceste bunuri.

b) în condiția locuirii separate: persoanele aflate în relații de căsătorie, copiii lor, inclusiv cei adoptivi, cei născuți în afara căsătoriei, cei aflați sub curatelă.

Direcția juridică:

La pct. 4 cu referire la prevederile art. 106¹, atenționăm că redacția acestui articol aduce atingere dreptului fundamental consacrat în art. 46 alin. (3) din Constituție și art. 316 din Codul civil, care prevede că, *averea dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă și proprietatea este, în condițiile legii, inamovibilă.*” Astfel, pentru a nu admite norme neconstituționale prin încălcarea dreptului de proprietate, în special când acestea aparțin unor terțe persoane, sugerăm revizuirea acestuia.

Obiecția este valabilă și pentru art. 330².
Îmbogățirea ilicită.

Direcția juridică:

Totodată, **alin. (1) al art. 106¹** specifică un șir de infracțiuni prevăzute la articolele 158, ș.a. din Codul penal, pentru care se admite confiscarea extinsă. Atenționăm că nu este clară poziția autorului din ce considerente n-au fost introduse infracțiunile stipulate la art. 186, 187 și 188 din Codul penal, care de asemenea fac parte din Capitolul VI Infracțiuni contra patrimoniului.

Se acceptă.

Lista a fost revizuită urmînd ca alin. (1) al art. 106/1 să se refere la următoarele infracțiuni (tratate ca infracțiuni transfrontaliere) prevăzute de articolele din Codul penal:

158, 165, 206, 208¹, 208², 217-217⁴, 218-220, 236-240, 243, 248-253, 256, 260³, 260⁴, 279, 280, 283, 284, 290, 292, 302, 324-329, 330², 332-335¹

Direcția juridică:

La **alin. (2) lit. a) art. 106¹**, cu referire la expresia **"perioada de 5 ani înainte și după săvârșirea infracțiunii"**, considerăm că este un termen nejustificat, deoarece activitatea infracțională a persoanei condamnate poate dura o perioadă ce depășește termenul de 5 ani.

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică:

Este necesară prezentarea noțiunii de "confiscare extensivă".

Comisia drepturile omului și relații interetnice:

În redacția art. 106¹ să se stabilească explicit, în contextul alin. (3) din art. 46 din Constituție care statuează prezumția caracterului ilicit a dobândirii averii, cine are sarcina probării caracterului ilicit, întrucât aceasta nu poate fi pusă în sarcina suspectului de dobândire ilicită.

Nu se acceptă.

Stabilirea în lege, cu precizie, a limitei de 5 ani anterior comiterii infracțiunii, precum și fixarea de către legiuitor, cu aceeași precizie, a momentului emiterii actului de sesizare a instanței constituie premise pentru formarea unei jurisprudențe unitare, pentru evitarea divergențelor în interpretarea perioadei pe care instanțele judecătorești o iau în considerare pentru a stabili existența unei disproporții vădite între valoarea bunurilor dobândite de persoana condamnată și veniturile obținute de aceasta în mod licit. Fixarea acestor limite de timp are, în același timp, rolul de a facilita proba existenței unei disproporții vădite între valoarea bunurilor dobândite de persoana condamnată și veniturile obținute de aceasta în mod licit.

Nu se acceptă.

Confiscarea extinsă reprezintă o măsură de siguranță care întrunește un șir de elemente detaliate în textul noului articol 106/1 al Codului penal.

Articolul 106/1 din Codul penal, urmează a fi examinat în raport cu prevederile Codului de procedură penală (art. 202 și 203) care prevăd în mod expres obligația organului de urmărire penală de a solicita și respectiv de a proba necesitatea aplicării confiscării extinse.

Deputat în Parlament

Serghei SÎRBU

La art. 106¹ alin. (2) lit. b) se propune substituirea sintagmei „are convingerea” cu cuvîntul „constată”.

Se acceptă

6.

6. Articolul 324:

sanctiunea alineatului (1) va avea următorul cuprins:

„se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani cu amendă în mărime de la 4000 la 6000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 5 la 10 ani.”;

sanctiunea alineatului (2) va avea următorul cuprins:

„se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 7 la 10 ani.”;

sanctiunea alineatului (3) va avea următorul cuprins:

„se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 15 ani cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale și cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.”;

se completează cu un nou alineat, (4), cu următorul cuprins:

„(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1), săvîrșite în proporții care nu depășesc 100 unități convenționale,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1000 pînă la 2000 unități convenționale cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă

Direcția juridică:

La alin. (4) menționăm că în ultimele alineate ale articolelor din Codul penal se expune agravanta cea mai gravă a infracțiunii respective, fie excepțiile care exclude atragerea la răspunderea penală.

Aceeași obiecție este valabilă și pentru art. 333 alin. (4).

Tot la art. 324, noțiunea **”funcții publice”** urmează a fi substituită cu noțiunea **”funcții”** pentru a fi în concordanță cu art. 19 din Legea nr. 780.

Nu se acceptă.

Normele propuse pentru alin. (4) la art. 324 și 333 reprezintă o derogare de la prevederea/noțiunea generală a corupției și se referă la „mica corupție”, care nu poate fi privită ca o agravantă a infracțiunii generale.

Nu se acceptă.

În cazul infracțiunilor de corupție în sectorul public este necesară precizarea expresă că **persoana nu poate ocupa anume funcții publice.**

la 5 ani.”.

7.

12. Se completează cu un nou articol, 330², cu următorul cuprins:

„Articolul 330². Îmbogățirea ilicită

(1) Deținerea de către o persoană cu funcție de răspundere sau persoană publică, personal sau prin intermediul unor terți, a bunurilor despre care știa sau trebuia să știe că valoarea acestora depășește substanțial veniturile dobândite licit,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite de o persoană cu funcție de demnitate publică,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale sau cu închisoare de la 7 la 15 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.”.

Deputat în Parlament

Andrian CANDU

Se impune revizuirea conținutului alineatului (1) de la art. 330² din proiect și anume:

Prima. Deținerea. Sintagma „deținerea”.

Poate să existe și deținerea în posesie, știți foarte bine, în folosință. Probabil, ar trebui să menționăm că este vorba despre o proprietate. Căci dacă o persoană stă într-o chirie sau are un uzufruct sau un uz, deja ar trebui să fie foarte clar, ca, pur și simplu, să nu permitem cuiva să abuzeze doar de o simplă sintagmă.

După care urmează sintagma „terți”. Țineți minte și în Comisia juridică, numiri și imunități am vorbit că e prea larg. Și eu bănuiesc că puține vor fi cazurile când o persoană necunoscută își va înscrie pe el un imobil și-l va da celui în cauză să locuiască în ea. Deci, pînă la urmă, cred că există, totuși, niște grade de rudenie, de afinitate, probabil poate cît mai largi pînă la gradul trei, gradul patru chiar putem, dar să existe acea linie dreaptă, adică grad de rudenie și de afinitate. Dar asta, iarăși, e pentru discuție.

Apoi sintagma „depășește substanțial”. V-am dat atunci exemplul Codului fiscal, cînd vorbim despre cele 300 de mii, invocînd metodele indirecte de impozitare. Mulți vorbeau că în legislația actuală există așa-numita de șapte ori mai mult sau șase ori mai mult, există așa o proporție. Deci probabil undeva, dacă nu aici, dar în Codul penal ar trebui clar să arătăm ce înseamnă depășirea substanțială, ca să nu lăsăm nici pe cei care fac ancheta, nici ulterior pentru instanța de judecată să interpreteze cum consideră ei, cel puțin măcar pentru început, pînă se

Comisia juridică a propus următoarea formulă:

„Articolul 330². Îmbogățirea ilicită

(1) Deținerea de către o persoană cu funcție de răspundere sau persoană publică, personal sau prin intermediul unor terți, a bunurilor în cazul în care valoarea acestora depășește substanțial mijloacele dobîndite și s-a constatat că acestea nu aveau cum să fie obținute în mod licit, fapt constatat în baza probelor,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 6000 la 8000 unități convenționale sau cu închisoare de la 3 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.

(2) Aceleași acțiuni săvârșite de o persoană cu funcție de demnitate publică,

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 8000 la 10000 unități convenționale sau cu închisoare de la 7 la 15 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de la 10 la 15 ani.

(3) În sensul prezentului articol se consideră depășire substanțială valoarea ”.

va crea acea practică judiciară uniformă în acest domeniu.

Și ultima, și cu aceasta închei, „veniturile dobândite licit”. Știți foarte bine, am discutat că, dacă vorbim despre un credit bancar, deja nu mai poate fi vorba despre venituri sau de aceleași împrumuturi între persoane fizice, rude și multe altele. Deci aici, probabil, **trebuie înlocuit cuvântul, sintagma „veniturile” cu „mijloacele”, „instrumente”** sau orice altceva, numai nu ”venituri”, ca să fim atenți cu calificările.

Deputat în Parlament
Serghei SÎRBU

Este necesar de precizat dacă procurorul va fi obligat să demonstreze doar faptul că averea depășește esențial veniturile persoanei și aceasta cunoaște despre acest fapt sau totuși procurorul va trebui să dovedească și faptul că averea nu numai că depășește esențial veniturile dobândite licit, dar și a provenit din venituri ilicite.

Se propune următoarea redacție a alin. (1) art. 330²:
„Deținerea cu titlu de proprietate, de către o persoană cu funcție de răspundere sau persoană publică, personal sau prin intermediul membrilor familiei, a bunurilor în cazul în care:

- valoarea acestora depășesc de 3 ori mijloacele dobândite în ultimii 5 ani;
- există certitudinea că aceste mijloace financiare nu aveau cum să fie obținute în mod licit și obișnuit;
- aceste mijloace financiare nu au fost declarate în modul corespunzător.

Procuratura Generală:

Nu putem fi absolut de acord cu formularea normei propuse de completare a Codului penal cu art. 330² care incriminează îmbogățirea ilicită.

Redacția propusă a normei în cauză este contrară rigorilor de claritate și imprevizibilitate a legii, însușiri a normei de drept chemate să asigure comprehensivitatea acesteia din partea potențialilor destinatari și interpretarea corectă la aplicarea normei.

De asemenea, noțiunea de îmbogățire ilicită propusă pentru componența formală de infracțiune se suprapune noțiunii de îmbogățire fără justă cauză, reglementată de Codul civil, care are efectele sale. Raporturile de drept civil nu pot fi suprapuse celor de drept penal, or acest fapt ar lăsa loc unei interpretări excesive și uneori, tendențioase a legii.

Direcția juridică:

Atenționăm că, prevederile la acest articol vor încălca principiul prezumției nevinovăției consacrate prin art. 21 din Constituție și art. 46, potrivit căruia caracterul licit al dobândirii se prezumă. (Obiecția este valabilă și pentru Art. VIII din proiect).

Comisia securitate națională, apărare și ordine publică:

De revăzut constituționalitatea propunerii de la art. III, pct. 12 privind completarea cu art. 330² „Îmbogățirea ilicită”.

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media:

S-a propus revizuirea definiției „Îmbogățirea ilicită”

8.	<p>Art. VIII. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării, cu excepția prevederilor articolului I punctele 1 și 3, articolelor V și VI care vor intra în vigoare după crearea condițiilor necesare pentru aplicarea testării la detectorul comportamentului simulat (poligraf) a candidaților la funcțiile de judecător și procuror, dar nu mai târziu de 1 ianuarie 2015.</p> <p>(2) Consiliul Superior al Magistraturii, Consiliul Superior al Procurorilor și Serviciul de Informație și Securitate vor asigura, în termen de 6 luni de la data publicării prezentei legi, elaborarea și adoptarea reglementărilor necesare pentru punerea în aplicare a prevederilor privind aplicarea testării la poligraf a candidaților la funcțiile de judecător sau procuror.</p>	<p>Direcția juridică:</p> <p>Cu referire la excepția de intrare în vigoare a unor părți din proiectul de lege, se face referire abstractă în timp și se contrazice chiar și cu alin. (2).</p> <p>Prin urmare, considerăm că este necesar să se indice o dată precisă.</p>	<p>Data precisă este 1 ianuarie 2015. Alte dispoziții ale art. VIII se referă la punerea în aplicare a prevederilor de rigoare fiind oferit și un termen de grație pentru activitățile preparatorii, dar acest termen nu trebuie să depășească termenul de la alin. (1) – 1 ianuarie 2015.</p>
----	---	--	---

Obiecții de ordin tehnico-legislativ

9.		<p>Direcția juridică:</p> <p>1. La Art. I din proiect, pct. 3, ce modifică art. 9 alin. (7) urmează ca după sintagma „Legii nr. 269” să se introducă numărul legislaturii „XVI”;</p> <p>Obiecția este valabilă și pentru Art. VI pct. 2 din proiect.</p> <p>2. La Art. II din proiect, art. 22 alin. (2) lit. c), urmează ca după adoptarea noii legi: „Legea privind răspunderea disciplinară a judecătorilor”, să se introducă numărul legii.</p> <p>3. La Art. III pct. 13 și 14 din proiect, urmează ca expresia „de la 2 pînă la 5 ani” să se substituie cu expresia „de la 2 la 5 ani”.</p>	<p align="center">Se acceptă.</p> <p align="center">Se acceptă.</p> <p align="center">Se acceptă.</p>
----	--	---	--

Raisa APOLSCHII
Președintele Comisiei